

Annales

Instituti

Archaeologici

X - 2014

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office adress

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desk editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Tehničke urednice/Technical editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Hrvoje Kalafatić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Michreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Sanjin Mihelić

Lektura/Language editor

Ivana Majer (hrvatski jezik/Croatian)
Sanjin Mihelić (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj
Ivana Ožanić Roguljić
Katarina Botić

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambreč

©Institut of archaeology, Zagreb 2014.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
- Sotin – rezultati istraživanja 2013. godine
- 14** **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar
- Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2013. godine
- 21** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
- Terenski pregled i arheološki nadzor na rekonstrukciji državne ceste D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac
- 25** **Marko Dizdar**
- Terenski pregled i nadzor na izgradnji dionice državne ceste D-2 – južna obilaznica Osijeka
- 29** **Ivana Ožanić Roguljić**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Beli Manastir – Popova zemlja (AN 2)
- 34** **Tatjana Tkalčec**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN3 Beli Manastir – Sudaraž, sjever na trasi autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj 2013. godine
- 42** **Hrvoje Kalafatić**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN 4 Novi Bolman – Grablje kod Jagodnjaka u Baranji
- 45** **Marija Buzov**
- Probna istraživanja na trasi buduće autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, dionica Beli Manastir – Osijek, arheološko nalazište AN 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive
- 50** **Siniša Krznar**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Novi Čeminac – Remanec poljana – Krčevine, na trasi spojne ceste istočno od čvora Čeminac – južni krak (AN 9)
- 55** **Tajana Sekelj Ivančan**
- Probni rovovi na arheološkom nalazištu Jagodnjak – Ciglana i Čemin – Ciganska pošta
- 63** **Zorko Marković**
Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – rezultati arheoloških istraživanja 2013. godine
- 69** **Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2013.

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
- Sotin – the results of research in 2013*
- 14** **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar
- The results of the investigations at Batina-Sredno in 2013*
- 21** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
- Field survey and archaeological supervision of the reconstruction of State Road D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac*
- 25** **Marko Dizdar**
- Field survey and supervision of the construction of a section of D-2 State Road – the southern bypass of Osijek*
- 29** **Ivana Ožanić Roguljić**
- Trial archaeological excavations at the Beli Manastir – Popova zemlja site (AS 2)*
- 34** **Tatjana Tkalčec**
- Trial archaeological investigations at AS3 Beli Manastir-Sudaraž, north, on the route of the A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj motorway in 2013*
- 42** **Hrvoje Kalafatić**
- Trial archaeological investigations at the AS4 Novi Bolman-grablje site near Jagodnjak in Baranja*
- 45** **Marija Buzov**
- Trial investigations on the route of the future motorway A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, the Beli Manastir – Osijek section, the archaeological site AS 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive*
- 50** **Siniša Krznar**
- Trial archaeological investigation at Novi Čeminac-Remanec poljana-Krčevine, on the route of a connecting road east of south extension Čeminac (AS 9)*
- 55** **Tajana Sekelj Ivančan**
- Trial trenches at the archaeological sites Jagodnjak – Ciglana and Čemin – Ciganska pošta*
- 63** **Zorko Marković**
Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – results of the archaeological excavations in 2013*
- Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research in 2013*

- 73** **Tatjana Tkalčec**
Posljednja sezona sustavnih zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta Crkvari – crkva sv. Lovre 2013. godine
The last season of systematic rescue archaeological investigations at Crkvari – St. Lawrence church in 2013
- 82** **Marko Dizdar**
Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2013. godini
The results of the 2013 excavation at the La Tène culture cemetery in Zvonimirovo – Veliko polje
- 85** **Tatjana Tkalčec**
Iva Kostešić
Izrada digitalnog modela reljefa arheološkog nalazišta na primjeru Gradine kod Špišić Bukovice
The creation of a digital relief model of an archaeological site on the example of Gradina near Špišić Bukovica
- 95** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Dolina Glavičice – rezultati istraživanja 2013. godine
Dolina Glavičice – the results of the 2013 investigations
- 99** **Tajana Sekelj Ivančan**
Četvrta sezona arheoloških istraživanja nalazišta Virje – Volarski breg/Sušine
The fourth season of archaeological investigations at Virje – Volarski breg/Sušine
- 104** **Siniša Krznar**
Arheološko istraživanje nalazišta Torčec – Cirkvišće 2013. godine
Archaeological investigation at Torčec-Cirkvišće in 2013
- 110** **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić
Arheološka i geofizička istraživanja na lokalitetu Kalnik – Igrišće 2013. godine
Archaeological and geophysical investigations at the Kalnik-Igrišće site in 2013
- 116** **Tatjana Tkalčec**
Zaštitna arheološka istraživanja nalazišta Krapina – Vukšićev breg u 2013. godini
Rescue archaeological investigations at Krapina – Vukšićev breg in 2013
- 128** **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Tina Neuhauser
Hvar, otok Sveti Klement, uvala Soline, arheološka istraživanja 2013.
Hvar, St. Clement island, Soline Bay, archaeological investigations in 2013
- 134** **Tatjana Tkalčec**
Nastavak konzervatorskih radova na burgu Vrbovcu u Klenovcu Humskom u 2013. godini
The continuation of conservation work at Vrbovec castle in Klenovec Humski in 2013
- 140** **Asja Tonc**
Ivan Radman-Livaja
Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2013. godine
The results of trial excavations at the Holy Trinity (sv. Trojica) hillfort in 2013
- 144** **Goranka Lipovac Vrklijan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Sustavna istraživanja lokaliteta Crikvenica – Ad turre: terenski rad i obrada nalaza u 2013. godini
Systematic investigations at Crikvenica – Ad turre: fieldwork and find processing in 2013

148 **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Arheološko-konzervatorska istraživanja lokaliteta Stancija Blek (Tar) u 2013. godini

148 **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Archaeological investigations and conservation work at the Stancija Blek site near Tar in 2013

154 **Katarina Botić**

Prikupljanje uzoraka drveta – peta sezona 2013. godine

154 **Katarina Botić**

Wood sampling – fifth season 2013

Terenski pregledi

159 **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Terenski pregled područja između Sotina i Opatovca

159 **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Field survey in the area between Sotin and Opatovac

164 **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Rezultati rekognosciranja arheoloških terena katastarske općine Donja Motičina 2012. godine

164 **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Results of the archaeological field survey of sites in Cadastral Municipality Donja Motičina in 2012

169 **Marko Dizdar**

Terenski pregled dionice državne ceste D-2 – sjeverna obilaznica Virovitice

169 **Marko Dizdar**

Field survey of a section of D-2 state road – the northern bypass of Virovitica

174 **Hrvoje Kalafatić**

Arheološki terenski pregled područja izgradnje pruge Križevci – Koprivnica – Botovo

174 **Hrvoje Kalafatić**

Archaeological field survey on the route of construction of the Križevci-Koprivnica-Botovo railway

182 **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Terenski pregled predjela lijeve obale srednjeg toka rijeke Glogovnice (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

182 **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Field survey of the left bank of the middle course of the Glogovnica river (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

192 **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Arheološki terenski pregled područja izgradnje Nove luke Sisak

192 **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Archaeological field survey in the area of construction of the New Port in Sisak

197 **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Terenski pregled na području novoga trajektnog pristaništa Stinica

197 **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Field survey in the area of the new ferry port at Stinica

202 **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

Projekt Arheološka topografija otoka Raba: rezultati terenskog pregleda poluotoka Lopara u 2013. godini

202 **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

The “Archaeological Topography of the Island of Rab” Project: the results of the 2013 field survey of the Lopar Peninsula

Eksperimentalna arheologija

209 Andreja Kudelić

Testiranje horizontalne keramičarske peći i pečenje posuda u redukcijskoj atmosferi

209 Andreja Kudelić

The testing of a horizontal pottery kiln and firing pots in a reductive atmosphere

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

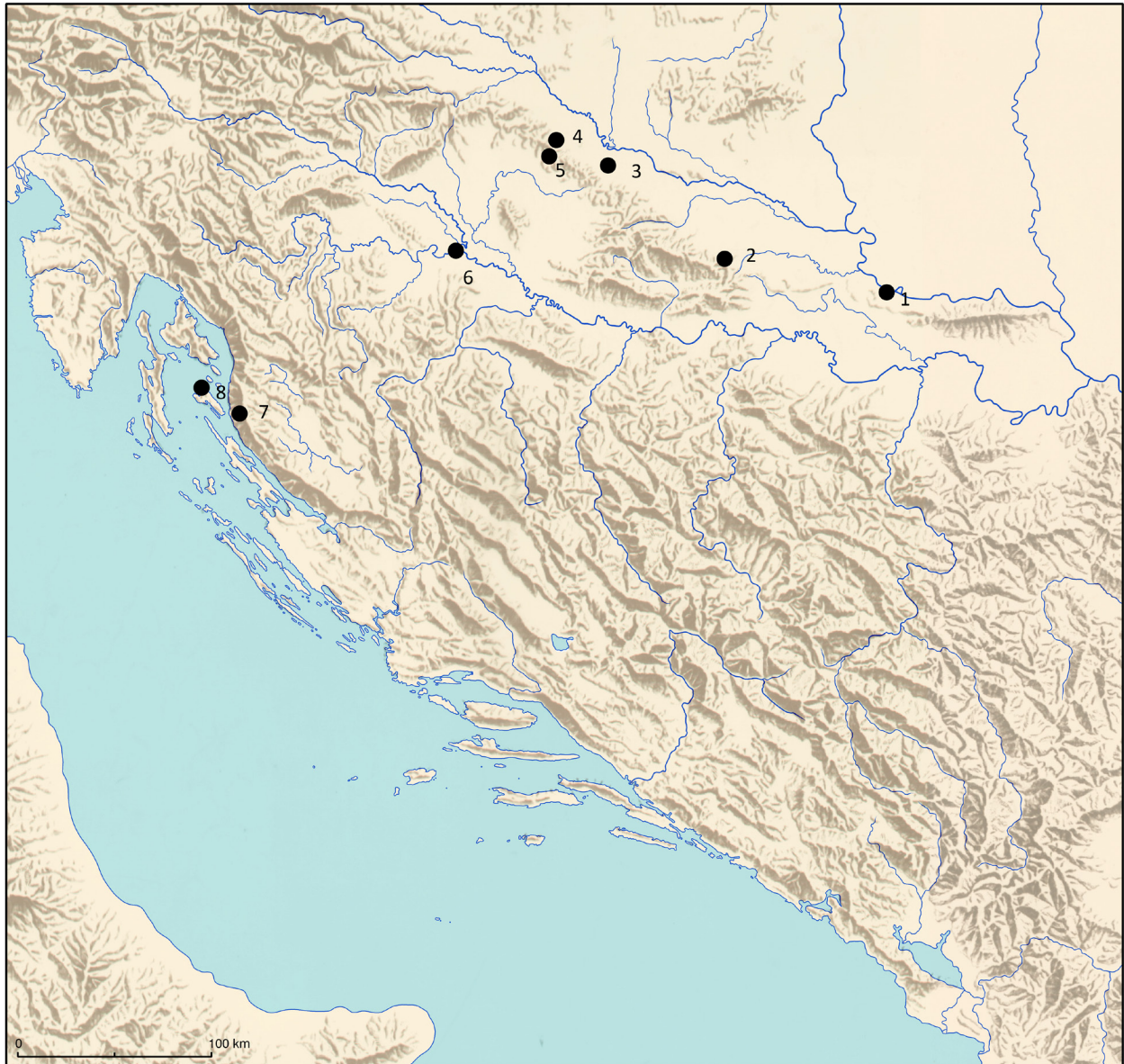
217-228

Additional scientific activity of the Institute

217-228

Terenski pregledi

Field Surveys

1. Sotin
2. Donja Motičina
3. sjeverna obilaznica Virovitice
4. Križevci – Koprivnica - Botovo
5. Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec
6. Sisak
7. Stinica
8. Lopar

Terenski pregled na području novoga trajektnog pristaništa Stinica

Field survey in the area of the new ferry port at Stinica

Marko Dizdar
Asja Tonc

Primljeno/Received: 16.04.2014.
Prihvaćeno/Accepted: 16.04.2014.

Tijekom 2012. i 2013. godine provedeni su terenski pregledi i arheološki nadzor na izgradnji spojne ceste od trajektnog pristaništa u Stinici do državne ceste D-405. Na poluotoku Pulver (Punti) u Stinici dokumentirani su i danas vidljivi ostaci antičkog nalazišta.

Ključne riječi: terenski pregled, nadzor, Stinica, antika
Key words: field survey, supervision, Stinica, antiquity

Karta 1 Položaj arheološke zone Stinica na topografskoj karti
Map 1 The position of the archaeological zone Stinica on a topographic map

Sl. 1 Pogled s juga na uvalu Male Stinice s novim pristaništem (snimio: M. Vojtek)

Fig. 1 A view from the south to the Mala Stinica cove with the new port (photo: M. Vojtek)

Tijekom 2012. i 2013. godine Institut za arheologiju u nekoliko je navrata proveo terenske preglede kao i stručni arheološki nadzor na području izgradnje nove spojne ceste od trajektnog pristaništa u Stinici do državne ceste D-405 koja povezuje jadransku magistralu s naseljima Jablanac i Stinica na području grada Senja, u Ličko-senjskoj županiji.¹ Izgradnja nove ceste realizirana je za potrebe izmještanja pristaništa za trajektnu liniju prema Rabu iz naselja Jablanac.

Na području Stinice i Jablanca zabilježeni su nalazi iz prapovijesnog i rimskog razdoblja koji svjedoče o intenzivnom naseljavanju ovog dijela podvelebitskog područja. U starijem željeznom dobu čini se da se središte lokalne zajednice nalazilo na Klacenicima iznad Jablanca, gdje su zabilježeni ostaci velikoga gradinskog naselja i groblja (Brunšmid 1901; Glavičić 1966: 391–398; Glavičić 1993: 105–111). Ono je svoju luku možda imalo upravo u zaklonjenoj uvali Stinice (Glavičić 1968: 14) u kojoj kasnije nastaje naselje koje spominju antički izvori. Rimski autor Plinije navodi, naime, u popisu liburnskih gradova između *Lopsice* – Jurjeva kod Senja, i *Vegiuma* – Karlobaga, naselje pod imenom *Ortoplinia* koje se identificira upravo s onim na Pulveru, tj. Puntima (Čače 1993: 13; Matijević-Sokol 1994). Topografiji područja treba dodati podatak o natpisu pronađenom u suhozidu koji se od Panosa pruža prema unutrašnjosti u smjeru Dundović Podkuka, a koji označava granicu između teritorija Bega i Ortoplina (Nedved 1995: 223). Još jedno svjedočanstvo o veličini teritorija koji se nalazio pod kontrolom Ortoplina jest natpis uklesan na stijeni iznad Kosinjskog Bakovca koji bilježi dogovor o korištenju vrela postignutog između stanovnika Or-

tope i zajednice Parentina (Brunšmid 1898; Nedved 1995: 226; Olujić 2007: 202–206). Naselje na Puntima vjerojatno nastaje u posljednjim stoljećima stare ere te sve veću važnost dobiva od 1. stoljeća pr. Kr., razdoblja u koje datira većina materijala pronađena na Puntima i okolici. Rimski paljevinski grobovi otkriveni krajem 19. stoljeća također svjedoče o postojanju istodobnog naselja, iako ono nije nikad istraživano. Zabilježeno je oko trideset paljevinskih grobova s priložima od stakla, bronce, kao i novcima careva Augusta, Galbe i Vespazijana po kojima se nekropola može datirati u 1. stoljeće po Kr. (Ljubić 1889: 104; Glavičić 1993: 110–111). Pojedini nalazi prikupljeni su i prilikom radova na gradnji pilane 1955. istočno od Punte prema Panosu, među kojima se izdvajaju otkriće temelja građevina, zatim ostaci mozaika te brojni keramički nalazi kao i dvije kamene žare s priložima. Objavljen je inventar ženskog groba 1 s novcem Tiberija te srebrnim i zlatnim predmetima (Glavičić 1968: 13–18). Grobni nalazi upućuju, dakle, na kraj 1. stoljeća pr. Kr. i 1. stoljeće po Kr. kao vrijeme procvata naselja. Povoljni smještaj u prirodno zaštićenoj uvali osigurao je luci mjesto u mreži trgovačkih komunikacija što postaje osnova za prosperitet naselja, te ono vjerojatno već za Augusta ili Tiberija dobiva i status municipija (Glavičić 1993: 110). Potvrda važnosti trgovine kao vodeće gospodarske grane jesu i brojni nalazi amfora u obalnom potezu od Senja do Starigrada koji upozoravaju na pomorske puteve korištene i od strane stanovnika Ortope. O cirkulaciji dobara u samoj Stinici zorno svjedoče ulomci zabilježeni u uvali, kao i antički brodolom na suprotnoj, rapskoj obali (Gluščević 1995: 238). Prvi stručni pregled podmorja uvale Mala Stinica obavljen je 2005. godine od strane Odjela za podvodnu arheologiju Hrvatskoga restauratorskog zavoda, pri čemu su uočeni brojni nalazi koji dodatno potvrđuju da je

¹ Terenski pregled i arheološki nadzor provedeni su od 2012. do 2013. godine, a financirani su sredstvima Hrvatskih cesta d.o.o. Koordinator od strane investitora bio je g. Ivan Davidović kojemu zahvaljujemo na suradnji.

riječ o aktivnom antičkom pristaništu. Detaljnija slika podmorja uvale dobivena je prilikom zaštitnih istraživanja na području novoga trajektnog pristaništa u kolovozu 2009. koja je također obavio navedeni odjel. Iako djelomično devastirano, kao posljedica bagerskog iskopa, nalazište u podmorju uvale pružilo je obilje materijala prikupljenog rekognosciranjem kao i iskopom niza manjih sondi na području samog zahvata izgradnje (Miholjek, Stojević 2012: 146–148, sl. 1). Obrada dijela prikupljenog materijala, točnije *terra sigillatae* i keramike tankih stijenki te keramičkih svjetiljki, pokazala je znatnu zastupljenost proizvoda sjevernoitalskih (padanskih) radionica iz razdoblja od 1. stoljeća pr. Kr. do 2. stoljeća po Kr. (Miholjek, Stojević 2012: 150–156). Podmorski nalazi potvrđuju, dakle, pretpostavku o prosperitetu ovoga rimskog naselja upravo u stoljećima na prijelazu era. Koncentracija nalaza u sondama u blizini poluotoka može se povezati s položajem naselja, odnosno infrastrukturom luke, no nestručni iskop bagerom prije samih istraživanja onemogućio je sakupljanje preciznijih podataka o mogućim objektima na postojanje kojih upućuje uočeni ostatak zida, uz nužnu napomenu da je njegova datacija upitna (Miholjek, Stojević 2012: 148).

Srednjovjekovna faza naselja slabo je poznata. Kompleks vjerojatno nastaje na ruševinama kasnoantičke utvrde tijekom 6./7. stoljeća. Pod imenom Murula spominje se kao dio rapskog teritorija u ispravama nastalim oko 1071. godine, kao i u ispravi kralja Kolomana iz 1111. godine (Glavičić 1968: 13; 2003: 35). Čini se da ubrzo nakon toga dolazi do napuštanja naselja te postupnog urušavanja građevina, kojemu je po tradiciji znatno doprinijelo odnošenje kamene građe od strane stanovnika Raba za gradnju bedema i kuća (Glavičić 1968: 14). Iako nema potvrde te predaje, vrlo vjerojatno je uistinu došlo do odnošenja jednog dijela građevinskog materijala s izvornog položaja.

Zahvat izgradnje novoga trajektnog pristaništa najveći je utjecaj imao na podmorje uvale Mala Stinica, zbog nužnog nasipavanja priobalnog dijela uvale, odnosno izgradnje površine pristaništa i gata. Za glavnu pristupnu cestu iskorišten je postojeći cestovni pravac, čime je umanjena mogućnost devastacije kulturnih slojeva naselja smještenog na poluotoku. Postojeće malo pristanište i građevine u Stinici kao i spomenuti cestovni

prilazni pravac idu u prilog pretpostavci da su eventualni kulturni slojevi u dnu uvale već prethodno poremećeni.

Najveća koncentracija pokretnih i nepokretnih arheoloških nalaza uočena je na poluotoku izduženog oblika koji se pruža u smjeru zapad – istok i zatvara uvalu Male Stinice sa sjeverozapadne strane. Teren se blago uspinje od zaljeva prema vrhu poluotoka, odnosno manjem platou, koji se potom strmije spušta prema moru sa zapadne, sjeverne i južne strane. Sa sjeverne strane najveća je i izloženost jakom vjetru, pa time i manja očuvanost zidova u usporedbi s onima na južnoj strani. Na čitavoj površini poluotoka lako su uočljivi ostaci zidova, prosječno očuvani do visine od jednog metra. Zidovi su široki oko metar, s licem od krupnijeg kamenja i ispunom od sitnijega nepravilnog kamenja. Mogu se izdvojiti pojedine skupine zidova koji tvore prostorije, pogotovo na samom vrhu platoa. Ističe se površina približne veličine 40x35 m koju sa zapadne, sjeverne i istočne strane zatvaraju dobro očuvani zidovi, a unutar koje su vidljivi ostaci zidova orijentacije sjever – jug, odnosno moguće nekadašnjih pregradnih zidova. Manji, dobro očuvani kvadratni objekt približnih dimenzija 3x3 m nalazi se sjeveroistočno od navedenog kompleksa, dok se južnije od ovih građevina nalazi niz nešto slabije očuvanih zidova na kojima su uočljive recentnije pregradnje. Ističe se dobro očuvani dugački zid orijentacije otprilike zapad – istok, koji se pruža u dužini od oko 80 m od jugoistočnog kuta središnjeg kompleksa dalje prema istoku. Na istočnom rubu poluotoka nalazi se slabije očuvani zid orijentacije sjever – jug, dužine oko 60 m. Svi su zidovi snimljeni totalnom stanicom kako bi se dobio njihov položaj i međuodnos te približne dimenzije objekata.

Na čitavom poluotoku mogu se uočiti pokretni površinski nalazi, pogotovo na vršnom platou. Riječ je uglavnom o ulomcima kvalitetno pečenih keramičkih posuda i amfora izrađenih od dobro pročišćene gline, tamnocrvene i svijetlosmeđe boje. Iako se zbog jake fragmentiranosti i oštećenosti uslijed izloženosti atmosferilijama uglavnom ne može preciznije odrediti kojem točno tipu posude pripadaju pojedini ulomci, riječ je svakako o građi antičke datacije.

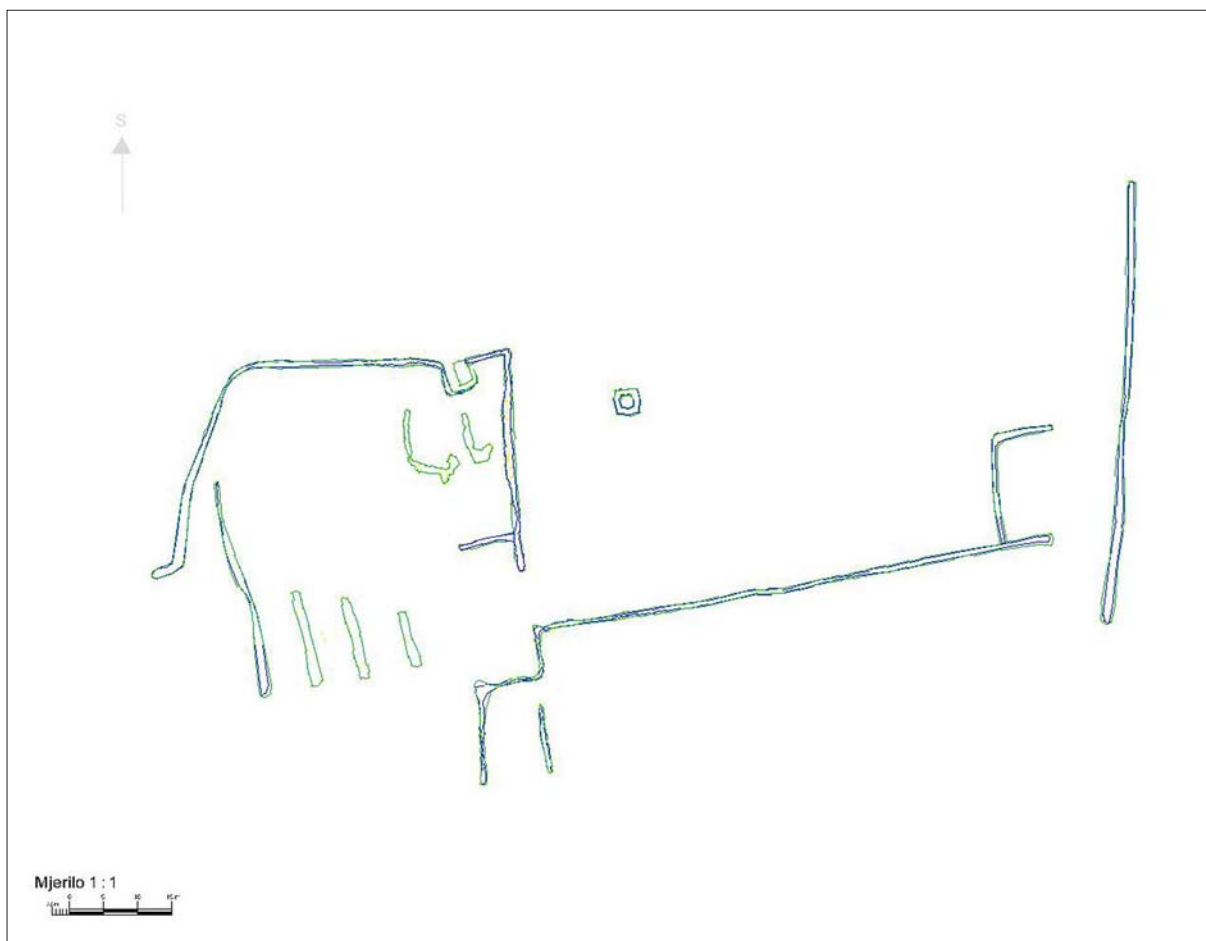
Arhitektonski ostaci, tj. zidovi koji upozoravaju na izgra-

Sl. 2 Ostaci zidova na poluotoku Pulveru u Stinici (snimio: M. Vojtek)

Fig. 2 The remains of walls on the Pulver peninsula in Stinica (photo: M. Vojtek)

Sl. 3 Skica zidova na Pulveru (izradio: M. Švarc)

Fig. 3 A drawing of the walls on Pulver (created by: M. Švarc)

đenost čitavog platoa poluotoka, zajedno s brojnim površinskim materijalom, ponajprije keramikom, te podacima iz antičkih izvora i spoznajama iz dosadašnjih istraživanja, upućuju na naselje značajne veličine koje se zahvaljujući povoljnom položaju razvilo u važnu luku na priobalnom trgovačkom putu. Iako je moguće da dio konstrukcija pripada recentnijem vremenu ili pak srednjovjekovnoj utvrdi koja se navodno nalazila također na stiničkoj Punt, brojni keramički nalazi potvrđuju egzistenciju antičkog nalazišta na poluotočiću koji štiti luku u samoj uvali. Nije međutim zabilježen materijal koji bi pripadao kasnijoj, srednjovjekovnoj fazi nalazišta, barem na osnovi površinske prospekcije.

Arheološko nalazište Punte na Stinici smješteno na poluotoku Pulver, kao i podmorsko arheološko nalazište u uvali Mala Stinica, nalazili su se u zoni izravnog utjecaja s obzirom na zahvat izgradnje novoga trajektnog pristaništa, odnosno izmještanja istog iz Jablanca u Stinicu. Radovi na novom tra-

jektnom pristaništu najveći su utjecaj imali na prostor podmorja uvale, jer je bilo potrebno proširiti pristanište, što je bilo predmet zasebne studije i nadzora (Miholjek, Stojević 2012). Proširenjem postojeće ceste minimalizirao se negativni učinak na kopneno nalazište na Punt, jer trasa prometnice prolazi izvan prostora samog poluotoka, a ujedno su prethodnim izgradnjama (objekata uz uvalu te postojećega malog pristaništa) već uništeni postojeći kulturni slojevi. Tomu u prilog ide i činjenica da spomenutu paljevinsku antičku nekropolu treba locirati u dnu uvale, gdje je ona već odavno devastirana izgradnjom. Sukladno tomu, nisu zabilježeni kulturni slojevi i/ili arheološki nalazi na prostoru pristupne ceste. Iako i prije lako dostupno, valja upozoriti na činjenicu da je nalazište sada mnogo izloženije devastaciji arheološke građe (npr. uništavanjem zidova ili odnošenjem pokretnog materijala) s obzirom na jaku frekventnost luke, pogotovo zbog porasta broja turista na putu za otok Rab u ljetnim mjesecima.

Literatura

- Brunšmid, J. 1898, Međašnji kamen između Ortoplina i Parentina, *Vjesnik Hrvatskog arheološkog društva*, n. s. III, 174–177.
- Brunšmid, J. 1901, Groblje bronsanoga doba na Klačenicima kod Jablanca (kotar Senj) – Povijest mjesta Jablanca, *Vjesnik Hrvatskog arheološkog društva*, n. s. V, 53–62.
- Čače, S. 1993, Broj liburnskih općina i vjerodostojnost Plinija (Nat. hist. 3, 130; 139–141), *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 32 (19) (1992/93), 1–36.
- Glavičić, A. 1966, Arheološki nalazi iz Senja i okolice (I), *Senjski zbornik*, II, 383–420.
- Glavičić, A. 1968, Arheološki nalazi iz Senja i okolice (II), *Senjski zbornik*, III (1967/68), 5–45.
- Glavičić, M. 1993, Željeznodobna i antička naselja podno Velebita, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 31 (18), 97–119.
- Glavičić, A. 2003, Pregled starokršćanske i srednjovjekovne baštine Like, Podgorja i grada Senja, *Senjski zbornik*, 30, 21–82.
- Gluščević, S. 1995, Podmorska topografija Velebitskog primorja u antici, *Paklenički zbornik 1: simpozij povodom 45. godišnjice NP »Paklenica«*, Starigrad Paklenica, 237–243.
- Ljubić, Š. 1889, Crtice iz moga putovanja po južnoj strani gornje Krajine ili gospičko-otočke pukovnije, *Vjesnik Hrvatskog arheološkog društva*, XI, 104–109.
- Matijević-Sokol, M. 1994, Povijesna svjedočanstva o Senju i okolici. Antički izvori, *Senjski zbornik*, 21, 25–40.
- Miholjek, I., Stojević, I. 2012, Stolno posuđe i glinene svjetiljke iz podmorja Ortople, *Opuscula archaeologica*, 36, 143–174.
- Nedved, B. 1995, Srednje i južno velebitsko podgorje u rimsko doba, *Paklenički zbornik 1: simpozij povodom 45. godišnjice NP »Paklenica«*, Starigrad Paklenica, 223–228.
- Olujčić, B. 2007, *Povijest Japoda. Pristup*, Zagreb.

Summary

In 2012-2013 a field survey and supervision were carried out during the construction of the new connecting road in the ferry port at Stinica. The surface finds and the remains of walls visible on the Pulver peninsula in the Stinica cove point to an important ancient harbour settlement. This place was previously known as the position of ancient Ortopla, to which belongs also the underwater site in the cove that was threatened by the construction of the new port. A part of the land site was already destroyed by construction during the past century, while the work on the connecting road mostly stayed within the zone of the existing road. However, it is important to point out that the site may still be in danger in the future, considering that it lies in the immediate vicinity of a very busy port.

